

Příspěvek k poznání církevního majetku na choceňském panství v polovině 17. století

(stav duchovní správy, far, kostelů a záduší
dle Soupisu poddaných podle víry z roku 1651)

Choceň

Kostel sv. Františka Serafinského s přilehlou farou spravoval páter Ludvík Sembovský z řádu menších bratří (františkáni) v letech 1650 až 1656.

K choceňskému záduší přicházely každým rokem následující důchody: z luk a rolí úroky v hodnotě 4 zlatých, 44 krejcarů a 4 denárů. Ze zádušních luk, které se nazývaly „Jitra“ 23 zlatých a 20 krejcarů, z „husičkovský“ louky 52 krejcarů a 3 denáry. Z 36 kusů zádušních krav celkem 8 zlatých a 24 krejcarů (z každé po 14 krejcarech); dále ze tří krav „venháčovských“ 1 zlatý a 17 krejcarů (z každé po 25 krejcarech a 4 denárech). Z úroku vesnic přicházelo choceňskému záduší celkem 10 zlatých, 48 krejcarů a 4 denáry. Ze vsi Sloupnice byly 4 sedláci poddaní k choceňskému záduší.

Choceňskému páterovi na faru přicházelo: obilného desátku v podobě 20 korců žita a stejné množství ovsa a peněžitého desátku v hodnotě 1 zlatého, 20 krejcarů a 3 denáry. Desátku ze Zárecké Lhoty 5 korců a 2 měřice žita a stejné množství ovsa. Rolí, které patřily k choceňské faře, se nacházelo necelých 15 korců.

Z panského pivovaru v Chocni se z každé várky dávalo páterovi Sembovskému jedno vědro piva. Na maso k Velikonocím, k sv. Duchu a k posvícení od záduší dávali jednu bečku; ze vsi Sloupnice dávali 12 kusů slepic a po 4 kusech ze vsi Hermanic (dnes České Heřmanice).

Ve vsi Skorejnicích (Skořenicích)

Filiální kostel založení sv. Maří Magdaleny, přináležející k Chocni. Ke skořenickému záduší přicházely každoročně tyto důchody: ze zádušních rolí dávali úroku ve výši 4 zlatých, 6 krejcarů a 1 denáru, ze zádušních luk 4 zlatý a 40 krejcarů. Z 28 kusů zádušních krav přicházelo 6 zlatých a 32 krejcarů (z každé po 14 krejcarech).

Mgr. Michal Hofman

Choceňskému páterovi Sembovskému dávali ze skořenického záduší při pouti 1 zlatý a 30 krejcarů a stejně tak i při posvícení. Obilného desátku ze Skořenic dávali 11 korců, 2 měrice a 2 čbery žita a stejnou měrou i ovsa.

Ze vsi Nasavrky odváděli desátek v podobě 4 korců žita a stejné množství ovsa. Z rolí, které měl v užívání choceňský páter, se tu nacházely „...troje hony pod 10 korců“. Louka pod vsí, kterou užíval choceňský páter, dávala na 5 vozů sena. Rovněž byla ve Skořenicích štěpnice (sad), kterou měl v užívání choceňský páter.

Ve vsi Oujezdě (Újezd u Chocně)

Filiální kostel založení sv. Víta, přináležející k Chocni. K témuž újezdskému záduší přicházely každoročně tyto důchody: ze zádušních rolí dávali úroku ve výši 1 zlatého, 5 krejcarů a 2 denárů; z luk 7 zlatých. Z 16 zádušních krav přicházely 4 zlaté a 40 krejcarů (z každé po 17 krejcarech a 3 denárech).

Choceňskému páterovi dávali svatojiřského a svatohavelského úroku vždy po 3 zlatých a 30 krejcarech, při pouti 1 zlatý a 30 krejcarů, při posvícení rovněž 1 zlatý a 30 krejcarů. Obilného desátku z Újezdu dávali 4 korce, 1 měřici a 2 čbery žita a stejné množství ovsa. Z Plchůvek desátek v podobě 4 korců, 2 měřic a 1 čberu žita a stejného množství ovsa. Z Plchovic desátek 3 korce, 2 měrice a 2 čbery žita a stejné množství ovsa.

Z Chlomku (Chloumku) 2 korce žita a stejné množství ovsa. Louka, kterou měl v užívání choceňský páter, byla „...na půl dne pro jednoho sekáče.“ Role, kterou užíval choceňský páter, byla „pustá a dřívím zarostlá“.

Ve vsi Srubích (Sruby)

Kaple založení sv. Václava, která k Chocni přináležela. K témuž srubskému záduší přicházely každoročně tyto důchody: ze zádušních rolí 2 zlaté a 5 krejcarů; ze zádušních luk 38 krejcarů a 2 denáry; ze sadu přicházelo platu v podobě 58 krejcarů a 4 denárů. Z 23 zádušních krav přicházelo 7 zlatých, 9 krejcarů a 2 denáry (z každé po 18 krejcarech a 4 denárech).

Mgr. Michal Hofman

Mgr. Michal Hofman

Choceňskému páterovi od téhož záduší dávali ročně svatojiřského a svatohavelského úroku v hodnotě 7 zlatých, při pouti 1 zlatý a 10 krejcarů, při posvícení rovněž 1 zlatý a 10 krejcarů.

Ve vsi Slatině

Kaple založení sv. Petra, která k Chocni přináležela. K témuž slatinskému záduší přicházely každoročně tyto důchody: z rolí a z luk 14 zlatých, 30 krejcarů a 2 denáry; z 16 kusů zádušních krav přicházelo 6 zlatých, 13 krejcarů a 2 denáry (z každé po 23 krejcarech a 2 denárech).

Choceňskému páterovi dávalo slatinské záduší ročně svatojiřského a svatohavelského úroku 7 zlatých, při pouti 1 zlatý a 10 krejcarů a při posvícení rovněž 1 zlatý a 10 krejcarů.

Ve vsi Běstovicích

Kaple založení Všech svatých, která k Chocni přináležela. K běstovickému záduší přicházely každoročně tyto důchody: z rolí a z luk 15 zlatých a 10 krejcarů; ze 13 kusů zádušních krav přicházely 3 zlaté a 2 krejcarey (z každé po 14 krejcarech).

Choceňský páter dostával od téhož záduší z úroku svatojiřského a svatohavelského vždy 5 zlatých a 50 krejcarů. Z Běstovic dávali obilného desátku ve výši 6 korců a 2 měřic žita a 6 korců a 1 čberu ovsa. Z Bošina byl desátek v podobě jednoho korce žita a stejné množství ovsa.

Kaple v Hemžích Zvěstování blahoslavené Panny Marie, která přináležela k Chocni. K témuž záduší přicházely každoročně tyto důchody: z rolí, které „*lidé pod plat drží*“, přicházely 2 zlatý a 20 krejcarů, ze 7 zádušních krav přicházel 1 zlatý a 38 krejcarů (z každé po 14 krejcarech). Choceňskému páterovi z téhož záduší dávali za službu dvakrát do roka 1 zlatý a 24 krejcarů.

Soupis poddaných podle víry z roku 1651 je uložen v Národním archivu v Praze, fond Stará manipulace, signatura R 109/45.

Mgr. Michal Hofman

Vysvětlivky:

Úrok svatojiřský placen na sv. Jiří ((24. duben) a svatohavelský na sv. Havla (16. říjen). Jednalo se o dva termíny, kdy se odváděly vrchnosti (světské či církevní) úroky.

Záduší (kostelní jmění) – veškeré movité i nemovité jmění každého kostela.

Filiální kostel – pobočný, vedlejší kostel podřízený hlavnímu farnímu kostelu.

Desátek (z latinského *decenia* – desetina) – označuje zhruba desetiprocentní daň placenou náboženské či světské instituci.

Měřice – stará dutá míra o hodnotě 61,49 litrů.

Korec – stará objemová míra, rovnala se jedné a půl měřici, tedy 93,6 litrů. Rovněž také stará plošná míra, 1 korec byl 2877,3 m².

Čber – stará česká jednotka objemu, jejíž hodnota se nejčastěji pohybovala mezi 65 až 79 litry.

Mgr. Michal Hofman
Orlické muzeum